

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/507/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

46/2013. (II. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. június 20-án előterjesztett **panaszát** a 2013. február 27-én – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésen hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem volt megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. június 20-án elektronikus levélben, az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálat Központi Panaszirodáján terjesztette elő a panaszát, egy 2012. június 19-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben. A panaszos kérte, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki és a panaszt egyidejűleg az illetékes ügyészi szerv részére is küldjék meg.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy egy büntetőügyben többször kapott idézést, de mindig előzetesen kimentette magát, egyébként telefonszámát megadta a rendőrségnek, és a panaszos elektronikus levélben is elérhető volt. 2012. június 14-én felhívta őt a kerületi rendőrkapitányságról egy S. M. nevű rendőr és „lecseszte” a panaszost, hogy már többször kereste. A panaszos közölte a rendőrrel, hogyha dolgozik nem hallja a telefont, de a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

számkijelzett hívásokat vissza szokta hívni. A panaszos szerint ezen a rendőrő megsértődött. Ezek után megbeszélték, hogy 2012. június 19-én 9 órára a panaszos bemegy szembesítésre, a rendőrkapitányságra, melynek várható időtartamát a rendőr 1 órában jelölte meg. A panaszos megjelent a megbeszélt időpontban, majd a kihallgatás közben megkérdezte, hogy N. J. gyanúsítottként, vagy tanúként van jelen. A rendőrő erre nem válaszolt, majd jegyzőkönyvezés során a panaszos úgy érezte, hogy vele szemben a rendőrő elfogult.

Amikor a jegyzőkönyv elkészült, mindketten megkapták átolvasásra azzal, hogy mondják meg mi nem jó benne. A panaszos ekkor észlelte, hogy a vele szembesített N. J. kihúzat a jegyzőkönyvből olyan mondatokat, amivel előzőleg a panaszost hamisan vádolta. A rendőrő ennek eleget tett, de a panaszos kéréseit nem akarta teljesíteni, ezért a panaszos – saját védelme érdekében – elővette a fényképezőgépét és kérte, hogy hívják oda a kapitányság vezetőjét.

Ennek nem tettek eleget, a panaszosnak így nem maradt más lehetősége, mint, elmondása szerint: „lefényképeztem vagyis akartam ekkor ő és egy másik, vélhetően rendőr kikapta a kezemből a holmimat és a fényképezőm el akarta venni.” A panaszos közölte a rendőrrel, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) is megengedi, hogy ő másolatot készítsen az őt érintő iratokról. A panaszos végül a jegyzőkönyvre kényszerült ráírni azt, hogy a rendőr nem javította ki, amit a panaszos kifogásolt. Ezután egyre több rendőr jelent meg, akik a panaszos telefonját akarták elvenni, majd indokolatlanul elő akarták állítani a panaszost. A rendőrök célja a panaszos szerint az volt, hogy törölni tudják a rendőri jogsértés bizonyítékait. Ezután jött egy úr, aki a panaszos szerint azt mondta magáról, hogy ő a bűnügyi osztályvezető és ő is hepciáskodott, ekkor kezdődött a rendőri kakaskodás. Közben S. M. lekísérte N. J.-t, majd nevezett rendőr beküldött a helyiségbe 3-4 erős férfit, hogy szerezzék meg a telefonját, azért, hogy visszahallgatást kezdeményezzenek és törléseket is követeltek. A panaszos ekkor ijedtében felhívta a központi (107-es, vagy 112-es) segélyhívószámot, de a rendőrök folyamatosan ordítottak vele és ki akarták venni a kezéből a telefont. A központi segélyhívón azt mondták, a panaszos vetessen fel jegyzőkönyvet és kérje a parancsnok odahívását, de a rendőrök ennek sem tettek eleget. A bűnügyi osztályvezető azt mondta, hogy ki van téve egy tábla az épületben, hogy nem lehet telefonálni, és a panaszos kérése ellenére sem ügyészt, sem ügyvédet nem hívtak, így a panaszos nem tudott segítséget kérni. Közben megérkezett egy másik hölgy a szembesítésre.

Ekkor már 10 óra 30 perc volt, és a panaszosnak el kellett menni, mert fogyatékos testvérének felügyeletét csak 8 és 11 óra között tudta mással megoldani, ezért kérte, hogy ezt vegyék jegyzőkönyvbe és adjanak számára új időpontot. (A panaszos szerint eleve 1 órában jelölték meg az eljárási cselekmény időtartamát, amire ő rászámolt még 1 órát, de tovább már nem tudott maradni.)

A rendőrök ekkor azt mondták, hogy a panaszos nem együttműködő és megszüntetik az eljárást. A panaszos ekkor elővette diktafonját az ismételt rendőri jogsértések rögzítésére, de ezt megakadályozták a rendőrök, a panaszost bezárták, majd a telefonja lefoglalását és előállítását akarták kezdeményezni. A panaszos ekkor ismét az ügyésszel akart beszélni, de ezt neki nem engedték, viszont a bűnügyi osztály vezetője felhívta az ügyészt és beszélt vele, de ezt a panaszos nem hallhatta, mert ekkor őt kiküldték a folyosóra. Végül hosszas vita után 11 óra 20 perckor, elengedték a panaszost, aki szerint őt jogellenesen mintegy másfél órán át korlátoztak személyi szabadságában és többször inzultálták. A panaszos ezután telefonon akart beszélni az ügyésszel, de nem kapcsolták neki, pedig a panaszos szerint a rendőrök 10 percet beszélhettek az ügyésszel, ezért a meghallgatás lehetősége őt is megillette volna. A

panaszos szerint aggályos, és a kerületi rendőrök teljes elfogultságát bizonyítja, hogy a jegyzőkönyvben is azt írták, hogy zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt, a panaszossal szemben van folyamatban eljárás. A panaszos szerint ez azért is aggályos, mert ő tett feljelentést zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt.

A panaszos ezután tovább részletezte a kerületi rendőrkapitányság vele szembeni elfogultságát a szóban forgó ügy büntetőjogi megítélését illetően, továbbá kérte az iratoknak az ügyvédi kamarához történő megküldését is, mert N. J. ügyvéd, és magatartása az eljárás során ügyvédhez nem méltó és etikátlan volt a panaszos szerint.

2) A panaszos a panasza kiegészítésében előadta, hogy személyi szabadságában indokolatlanul 2 órán át korlátozták a rendőrök, mobiltelefonját és fényképezőgépét nyomogatták, törölni akarták az általa készített felvételt, ami a rendőri jogellenességet bizonyítja. Majd így folytatja a panaszos: „Miután nem adtam oda nekik, mert féltem, hogy törlik, így lefoglalással és rendőri eljárás akadályozása miatti előállításomat akarták eszközölni.” Nem engedték, hogy a panaszos ügyvédet hívhasson, illetve nem hívták fel a panaszos számára az ügyészséget. A panaszosnak nem engedték a telefonálást, bezzeg a rendőrök mobilozhattak, sőt magánhívásokat is fogadhattak. A panaszos nem mehetett sehová, amíg a rendőrök nem döntöttek „előzetesbe zárásáról”, és nem engedték, hogy a beteg testvére felügyeletét ellátó személyt felhívja, ezzel a panaszos véleménye szerint a kiskorú veszélyeztetése is felmerül a rendőrök részéről. A rendőrök hangoztatták, hogy megszüntetik a nyomozást, ha nem működik együtt a panaszos, ami a panaszos szerint kimeríti a Büntetőtörvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 225. §-ának rendelkezéseit. A panaszos szerint a rendőrök több nyomozati cselekményt „elsumákkoltak”, és az, hogy a kerületi rendőrkapitányság vezetőjének 8 napon belül kellett volna jeleznie az elfogultságát, nem pedig az eljárás megindulása és a kihallgatás után, a panaszos szerint „kimeríti a Btk. 225-275.§-ait”. A panaszos sérelmezte továbbá, hogy hiába tett feljelentést a P. Zrt.-vel kapcsolatos ügyekben csalás, sikkasztás, közokirat hamisítás miatt. A panaszos ezután az általa kifogásolt illetve megtenni elmulasztott nyomozati cselekmények miatt kéri a büntető feljelentés megtételét a nyomozó ügyészség felé amiatt, hogy a kerületi kapitányság vezetője miért csak hónapok elteltével jelzett elfogultságot, amikor a P. Zrt. munkatársaival való közeli viszony évek óta fennállt.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságtól a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrkapitányság vezetője válaszlevelében (továbbiakban: válaszlevél) a következőket írta.

a.) 2012. június 19-én, a panaszos bejelentése alapján indult, a Btk. 176/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő zaklatás vétsége elkövetésének megalapozott gyanúja miatt nyomozás során a panaszos szembesítés során tanúként került meghallgatásra.

b.) A panaszossal szemben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (továbbiakban: Rtv.) foglalt intézkedésre nem került sor.

c.) A panaszossal szemben a rendőrök határozott, de kulturált magatartást, illetve hangnemet alkalmaztak, vele szemben semmilyen joghátrányt nem helyeztek kilátásba.

d.) A panaszos a szembesítés során, illetve azt követően is jelezte, hogy panasszal fog élni az ügygel kapcsolatban. A panasz megtételének lehetőségeiről a panaszosnak tájékoztatást nyújtott az eljáró nyomozó alosztály vezetője, I. J. r. alezredes.

e.) A panaszost a r. alezredes arról tájékoztatta, hogy az ügygel kapcsolatos panaszát a kerületi ügyészségen, a rendőrök elleni panaszát pedig a rendőrkapitányság ügyeletén, a BRFK Panaszirodán, illetve a Testületnél teheti meg.

Végül a rendőrkapitányság vezetője kifejtette, hogy a (panasz) ügyben sem bűncselekmény, sem fegyelemsértés gyanúja nem állapítható meg, így további intézkedésre ezen ügygel kapcsolatban nem került sor. Az ügyben folytatott nyomozásból a kerületi rendőrkapitányság kizárásra került, a nyomozást egy másik kerületi rendőrkapitányság folytatja, részükre az ügy iratait megküldték.

2) A rendőrkapitányság vezetője megküldte a panaszossal szembeni rendőri fellépésben érintett r. főtörzsőrmester jelentését, amely a következőket tartalmazza. A főtörzsőrmester 2012. június 19-én 9 óra 45 perc körüli időben a rendőrkapitányság épületében az I. emelet 118-as irodában tartózkodott, amikor az I. emelet 112-es irodában dolgozó r. zászlós átment hozzá és segítséget kért. Rövid tájékoztatása során a rendőrnő elmondta, hogy az irodájában két személy szembesítését hajtotta végre. A felek szembesítés során elmondott vallomásának terjedelme miatt a szembesítési jegyzőkönyv terjedelme jelentős volt, ezért a r. zászlós az eljárás gyorsítása érdekében arról nem hiteles példányt nyomtatott ki azért, hogy a felek azt átolvassák és szükség esetén észrevételeiket megtehessék. A szembesítésen résztvevő egyik fél, N. J. a jegyzőkönyv átolvasásával hamarabb végzett — a r. főtörzsőrmester szerint feltehetően jogi végzettsége miatt napi szinten kell jelentős mennyiségű írásos dokumentációt átolvasnia —, így a panaszosnál hamarabb befejezte az olvasást, majd az előadó korábbi kérésének megfelelően észrevételeit és javítási kéréseit közölte a r. zászlóssal. Ezt a panaszos nehezményezte és N. J. hamarabb előadott észrevételeiből azon téves következtetést vont le, miszerint a r. zászlós az ő észrevételeit figyelmen kívül hagyva módosítja a jegyzőkönyvet. A r. zászlós ekkor tájékoztatta a panaszost, hogy ez a valóságnak nem felel meg, a panaszos észrevételeire is sort kerít, amint azt a panaszos vele közölni fogja. A további eljárás során a panaszos az együttműködéstől elzárkózott, majd mobiltelefonját kezébe véve a kinyomtatott és „nem hiteles”, fej lécen rögzítésre került, aláírások nélküli jegyzőkönyvről több felvételt kísérelt meg készíteni annak ellenére, hogy a r. zászlós többször figyelmeztette arra, hogy a rendőrségi épületben mobiltelefonját kikapcsolt állapotban köteles tartani, illetve egy nem hiteles és pusztán átolvasás céljából átadott jegyzőkönyvről - mely az adott állapotban nem képezheti a nyomozati iratok részét - másolatot nem készíthet. Ezen tájékoztatásokat és figyelmeztetéseket a panaszos folyamatosan és tudatosan figyelmen kívül hagyta. A r. zászlós ezt követően fordult a r. főtörzsőrmesterhez segítségért. A 112-es irodába belépve a r. főtörzsőrmestertől jobb kézre ült a láthatóan megdöbben és zavart N. J., aki a teljes eseménynek fül- és szemtanúja volt. Közvetlenül a r. főtörzsőrmester előtt, neki háttal ült a panaszos. Az irodába lépve a r. főtörzsőrmester normális hangnemben megkérdezte a panaszost, hogy milyen probléma merült fel az eljárás során, mire a panaszos mindössze egy megvető pillantást vetett a belépő rendőrré és folytatta a telefonnal történő felvételkészítést. Ekkor a r. főtörzsőrmester felszólította a panaszost tevékenysége abbahagyására, utalva az

aulában kihelyezett figyelmeztető táblára. A panaszos a felszólítást figyelmen kívül hagyta, mire a r. főtörzsőrmester nyomatékosan megismételte azt, és felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a felszólítás figyelmen kívül hagyásával a panaszos bűncselekményt követhet el. Egyúttal tájékoztatta a panaszost arról, hogy a Be. 70/B § alapján az őt érintő iratokról másolatot kaphat, melyre a hatóságnak 8 nap áll rendelkezésére. A panaszos ezt a felszólítást is figyelmen kívül hagyta, mire a r. főtörzsőrmester a panaszos lábaira helyezett jegyzőkönyvet elvette, hogy a további jogsértő magatartást megakadályozza. A r. zászlós ezalatt nem volt jelen, mert az alosztályvezetőt szóban tájékoztatta a történetekről. Az alosztályvezető és a r. zászlós ezt követően lépett be az irodába. A r. főtörzsőrmester a jegyzőkönyvet a r. zászlós asztalára tette, az alosztályvezető pedig a panaszossal kezdett beszélgetni. Végül a r. főtörzsőrmester leszögezte, hogy a panaszossal végig tisztelettudó volt, őt több esetben ugyan felszólította, tájékoztatta és figyelmeztette, de magatartása végig higgadt maradt, a panaszossal szemben sértő, vagy jogellenes módon nem lépett fel, annak ellenére sem, hogy a panaszos az általa mondottakat rendre figyelmen kívül hagyta.

3) Megküldte a megkeresett rendőri szerv a kerületi rendőrkapitányság bűnüldözési alosztályvezetője, egy r. alezredes által készített jelentést.

A r. alezredesnek 2012. június 19-én a délelőtti órákban a r. zászlós jelentette, hogy szembesítést folytat egy büntető ügyben, melynek során a szembesítésen résztvevő panaszos a felettesével kíván beszélni, ezért a r. alezredes megjelent az I. em. 113. sz. irodában, ahol bemutatkozott, közölte a beosztását, majd megkérdezte a panaszost, hogy mi a panasza. A panaszos elmondta, hogy a felvett jegyzőkönyvből kapott egy példányt, melyet elolvasott, de nem pontosan azt tartalmazza, amit ő elmondott és az előadó nem hajlandó azt kijavítani, illetve csak a szembesítésen résztvevő másik fél kérését vette figyelembe a jegyzőkönyv javításánál. Sérelmezte továbbá azt is, hogy a jegyzőkönyvet elvették tőle és folyamatosan fenyegetik őt. Az ügy előadója a r. alezredes kérdésére elmondta, hogy a szembesítési jegyzőkönyv nem hitelesített, kinyomtatott példányát bocsátotta mindkét fél rendelkezésére, éppen azért, hogy azt megtekintsék és ha olyat észlelnek, amit úgy érzik, hogy javítani kell a jegyzőkönyvben mondják el és a kijavítás megtörténik. Azonban a panaszos a jegyzőkönyvet átolvasva, a mobiltelefonjával a nem hitelesített, aláírásokkal nem ellátott jegyzőkönyvet fényképezni kezdte. Ekkor a r. zászlós tájékoztatta a panaszost, hogy a jegyzőkönyv hitelesített, aláírásokkal ellátott példányából bocsát majd a rendelkezésére másolatot, amennyiben igényli, ezért kérte, hogy a panaszos a mobilkészüléket ne használja az épületben, azt kapcsolja ki, melynek többszöri felszólításra sem tett eleget. Ekkor a r. zászlós az irodába hívta a szomszédos irodában dolgozó r. főtörzsőrmestert, aki szintén felszólította a panaszost a telefonja kikapcsolására, továbbá arra, hogy a nem hitelesített jegyzőkönyvről ne készítsen másolatot. Ezek után a r. alezredes megkérdezte a panaszost, hogy a szembesítésről készült jegyzőkönyv azt tartalmazza-e, amit elmondott, kíván-e azon pontosítani, és ő is megkérte, hogy az épületben a mobiltelefonját kapcsolja ki, melynek a panaszos továbbra sem tett eleget. Felmerült annak lehetősége is, hogy mobilkészülékével az épületben a panaszos hangfelvételt is készített, s az olyan adatokat, információkat is tartalmazhat, mely az ügytől független. Megjegyezte a r. alezredes, hogy a szembesítés alatt, a szintén az I. em. 113. sz. irodában dolgozó másik nyomozó egy r. törzszakasznál telefonon az egyik előzetes letartóztatott ügyében folytatott egyeztetést a nyomozást felügyelő ügyésszel. Ezután a r. alezredes felvette a kapcsolatot az illetékes. ügyészség megbízott vezetőjével, aki a r. alezredes kérdésére elmondta, hogy a telefonkészülék lefoglalása nem indokolt, de hívják fel a panaszos figyelmét arra, hogy amennyiben ilyen felvétele van, s azzal visszaél, bűncselekményt követ el. Eközben a panaszos jelezte, hogy ő akar beszélni az ügyésszel. A telefont letéve a r. alezredes tájékoztatta, a panaszost arról, hogy ha a nyomozást felügyelő

ügyéssel kíván beszélni, jelenjen meg az ügyészségen. Egyben tájékoztatta arról is, hogy a telefonja lefoglalása nem indokolt, azonban ha azon olyan hangfelvétel található, mely személyiségi jogokat sért, azzal nem élhet vissza. Mindezek után a panaszos az I. emeleti folyosón kezdett el a telefonjába jól hallhatóan beszélni, mely beszélgetésből az derült ki, hogy a Központi Ügyeletet hívta, s bejelentést tett, miszerint őt a kerületi rendőrkapitányságra beidézték szembesítésre, de ennek során folyamatosan fenyegetik és erőszakoskodnak vele. Ekkor a r. alezredes ismételt felszólította a panaszost, hogy a telefonálást fejezze be, amennyiben az ügygel, vagy a rendőrökkel kapcsolatban panasszal kíván élni, azt megteheti a rendőrkapitányságon, a BRFK Panaszirodán, vagy a Testületnél, illetve a kerületi ügyészségen. Mivel a panaszos ekkor sem tett eleget a kérésnek, a telefonálást nem fejezte be, a r. alezredes meggyőződött arról, hogy a panaszos az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvet időközben aláírta, ezért az ügy előadóját utasította, hogy a panaszos részére 1 példány másolatot adjon át, majd a panaszost felszólította az épületből való távozásra. Az ügygel kapcsolatban a r. alezredes szóban jelentett a bűnügyi osztályvezetőnek, és a rendőrkapitányság vezetőjének. A tájékoztatás alapján a rendőrkapitányság vezetője utasította a r. alezredest, hogy az ügyből történő kizárásra készítsenek indítványt a BRFK bűnügyi helyettese felé, figyelemmel arra, hogy a szóban forgó büntető ügyben szereplő P. Zrt. vezetőjével kapitányságvezetőként ő személyesen napi kapcsolatban áll, mivel ez a cég kezeli a rendőrök részére a kerületi önkormányzat által juttatott szolgálati lakásokat is. Az ügygel kapcsolatban a r. alezredes végül megjegyezte, hogy a panaszos fizikai bántalmazásról nem tett említést, a panaszossal szembeni fizikai bántalmazásnak nem volt tanúja, vagy résztvevője, illetve vele szemben sem a szembesítés során, sem azt követően kényszerintézkedésre, vagy kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. Az ügyben a BRFK bűnügyi helyettese a kizárásra tett felterjesztést elfogadta, a nyomozás lefolytatására a BRFK egy másik kerületi rendőrkapitányságot jelölt ki.

4) Megküldte a kerületi rendőrkapitányság a büntető ügyben előadóként eljáró r. zászlós jelentését, amely a következőket tartalmazza.

A panasz alapjául szolgáló ügyben eljárás folyt a Btk. 176/A. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen. A P. Zrt. munkatársa bejelentést tett arról, hogy egy bérlőnek magas a villany számlája, annak ellenére, hogy kis alapterületű lakásban lakik és kevés áramot használ. A fentiek ellenőrzése végett a P. Zrt. képviselőjében 3 fő 2011. október 18-án megjelent a lakóingatlannál, a cég villanyszerelőivel. Az egyik villanyszerelő a helyszínen megvizsgálta a villamos vezetékeket, mely során megállapítást nyert, hogy átkötések vannak a padlástérben, ami miatt feltételezhető, hogy a lakásban és a padláson illegális átkötések vannak, de erre csak az ELMŰ dolgozói tudnának biztosat mondani. Elmondta továbbá a villanyszerelő, hogy a nem szakszerű átkötések miatt több helyen élet- és tűzveszélyes vezetékek vannak, így az ELMŰ-t mindenképpen értesíteni kell a veszély elhárítása érdekében. Ezzel egy időben az ingatlan egyik bérlője, a panaszos megjelent az adott címen és távozásra szólította fel az ott jelenlévő személyeket. Többször felszólította őket, hogy az ingatlanba engedélye nélkül ne menjenek be, onnan távozzanak, azonban a felszólításának nem tettek eleget. A panaszos elmondása szerint a helyszínen lévő P. Zrt. jogi képviselőjét ellátó N. J., a panaszost sértegetni kezdte, halott édesanyját szidalmazta, majd orra beverésével, veréssel fenyegetőzött, és ruháját megfogva rángatta. A panaszos a fenti számú ügyben tanúként lett kihallgatva a rendőrkapitányságon. A r. zászlós a panaszost több esetben szembesítés fogantatása céljából tanúként beidézte, azonban többszöri írásbeli idézés ellenére a panaszos nem jelent meg, ezért a r. zászlós végül telefonon idézte őt. 2012. június 19-én a panaszos megjelent szembesítés fogantatás céljából. A szembesítés 9 óra 1 perckor kezdődött melynek során a panaszos az általa

korábban megnevezett N. J. tanúval került szembesítésre. A szembesítés során a r. zászlós a törvényi figyelmeztetésekre és az eljárás menetére felhívta a szembesítendő felek figyelmét. A panaszos a korábban tett tanúvallomásában elmondottakat N. J. szemébe mondta. Megjegyezte a r. zászlós, hogy a jegyzőkönyv 6 oldalas volt, amelyet a tanúk által elmondottak alapján szó szerint rögzített. A szembesítés befejezésével, a nagy terjedelemre való tekintettel a r. zászlós a jegyzőkönyvet kinyomtatta és felhívta a szembesített felek figyelmét, hogy a kinyomtatott jegyzőkönyv nem hitelesített példány, amelyet abból a célből nyomtatott ki, hogy az esetleges elírásokat és hibákat javítsák. Ezen lehetőséget kihasználva N. J. több pontosítást és javítást észrevételezett, melyek végrehajtását a r. zászlós elkezdte. A panaszos ezt úgy értelmezte, hogy az N. J. által kezdeményezett változtatások alapján módosítani kívánja a r. zászlós a jegyzőkönyvet, majd kijelentette, hogy nehezményezi, hogy az ő véleménye nem kerül figyelembe vételre. A r. zászlós szerint N. J. az általa elmondottakat gyorsabban átolvasta, ezért került sor először az ő általa elmondottak javításának helyesbítésére. Ekkor tájékoztatta a panaszost, hogy eddig még nem tett észrevételt, így azok rögzítésére még nem került sor, majd ezt követően az általa esetlegesen felvetett módosítások szintén végrehajtásra fognak kerülni. A panaszos észrevételt nem tett egyúttal kijelentette, hogy a hatóság elfogult, ezért a továbbiakban észrevételt nem tesz, és a kezében lévő nem hitelesített jegyzőkönyv digitális úton történő másolására tett kísérletet, miután kijelentette azt, hogy az tárgyi bizonyítási eszköz arra, hogy az ő véleményét nem vették figyelembe. Ekkor a panaszos a nem hitelesített példányt kezében tartotta, majd mobiltelefonjával több esetben megkísérelt felvételeket készíteni. A r. zászlós többször elmondta a panaszosnak, hogy a nála lévő jegyzőkönyvben lehetnek elírási hibák, amelyeket olvasson el, majd ha észrevétele van jelezze és azok módosítására sor fog kerülni és azokat kijavítva egy újból kinyomtatott jegyzőkönyvet kap kézhez. Ezen figyelmeztetést a panaszos figyelmen kívül hagyta a felszólításoknak nem tett eleget, azokra nem reagált. Ezután közölte a r. zászlós, hogy az épületben nem használhatja a mobil telefonkészülékét, megkérte, hogy azt kapcsolja ki, amelynek a panaszos változatlanul nem tett eleget. A r. zászlós tájékoztatta a panaszost, hogy a nem hitelesített jegyzőkönyvről készített felvétel tárgyi bizonyítási eszközt nem képezhet. A panaszos az irodában lévő széken ült, a r. zászlós által tett felszólításokra egyáltalán nem reagált, a telefonkészülékét nyomogatta. N. J. ez alatt az idő alatt a vele szemben lévő széken ült és a r. zászlós által többször ismételt kéréseknek, majd felszólításoknak ő is szem és fültanúja volt. Tekintettel arra, hogy r zászlós kéréseit és felszólításait a panaszos egyáltalán nem vette figyelembe, ezért a r. zászlós kollégáját, egy r. főtörzsőrmestertől segítséget kért, aki szintén felszólította a panaszost, hogy az irodában és az épületben kapcsolja ki a mobiltelefon készülékét. A r. főtörzsőrmester is több esetben felszólította a panaszost, hogy a telefont kapcsolja ki és vegye figyelembe, hogy rendőrségi épületben van. A panaszos ekkor felháborodást mutatva közölte, hogy a felettséssel kíván beszélni. A szolgálati utat betartva a r. zászlós, felettesét egy r. alezredest tájékoztatta a történetekről. A r. alezredes az irodába belépve meghallgatta a panaszost, majd a szükséges felvilágosítást megadta részére, és közölte vele, hogy amennyiben bármilyen kifogása van a büntetőeljárással kapcsolatban, vagy a rendőrök személye ellen panasszal él, azt akár a kapitányság épületében, akár a Testületnél, vagy a BRFK Panaszirodában, megteheti. Végül a r. zászlós jelentésében leszögezte, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedés nem történt, vele szemben magatartása tisztelettudó volt, hangneme nem volt sértő, a panaszossal szemben személyes szabadságot korlátozó vagy egyéb más intézkedés nem került foganatosításra a már részletezett többszöri rendőri felszólításon kívül melynek a panaszos nem tett eleget.

5) A rendőri szerv megküldte a 2012. június 19-én a szembesítésről felvett jegyzőkönyv – RZSNEO rendszerből kinyomtatott – példányát, amely a panasz szempontjából releváns információt nem tartalmaz, így annak ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A Testület, figyelemmel a panasz, számos büntetőeljárás jogi vonatkozására, indokoltnak tartotta saját hatáskörének vizsgálatát elvégezni a következők szerint.

1) Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, „akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése rendelkezései alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Ugyanakkor ezen a ponton szükséges idézni a Legfőbb Ügyész Helyettesének a Testület elnökéhez intézett, 2010. október hó 7-én kelt, NF. 8380/2010/8-I. számú levelében foglaltakat, mely szerint, az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálására - függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor - az Rtv. 92-93/B.§-a az irányadó, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

Fentiek alapján a panasszal kapcsolatban a Testület hatáskör hiányában nem vizsgálhatta a rendőrség, mint nyomozóhatóság által foganatosított büntetőeljárás cselekmény jogalapját, indokát, részrehajlás-mentességét, valamint a büntetőeljárás normarendszerében szabályozottak nyomozóhatóság részéről történt alkalmazását, csak a rendőrök által használt hangnemet, valamint az általuk tanúsított magatartást.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség, által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette, a rendőrök által használt hangnemet, valamint a rendőrök magatartását.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos, Magyarország Alaptörvénye (továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz, a IV. cikkében szabályozott személyi szabadsághoz, valamint a II. cikkébe foglalt emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát.

1) A panaszos kifogásolta az eljáró rendőrök vele szemben tanúsított hangnemet, nevezetesen azt, hogy már a telefonon történt idézés alkalmával „lecseszte” őt a rendőr, majd az eljárás során folyamatosan ordítottak, illetve indulatosan beszéltek vele.

Ezzel szemben a rendőri jelentésekben a r. főtörzsörmester és a r. zászlós arról számolt be, hogy a panaszossal szemben higgadt és nyugodt hangnemben beszéltek, és vele szemben tisztelettudón léptek fel. A szóban forgó telefonbeszélgetésről annyit mondott a r. zászlós jelentésében, hogy mivel többszöri írásbeli idézésre a panaszos nem jelent meg ezért telefonon beidézte.

Kiderül ugyanakkor a rendőri jelentésekből az is, hogy a rendőrök a szembesítés során többször is „felszólították”, és „figyelmeztették” a panaszost. A rendőrkapitányság vezetőjének válaszlevele szerint kollégái kulturált, de határozott hangnemet alkalmaztak.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A tanúsított hangnem tekintetében a Testület utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének fent idézett második mondatával kapcsolatban arra, hogy az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. A Testület az esettel kapcsolatban a Rendőrség Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is felhívja a figyelmet, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, és erkölcsi iránymutatásul szolgálnak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.”

Bár a Testület hatáskörének hiányában nem értékelhette a panaszos idézésének a hatóság által választott módját, továbbá a telefonbeszélgetés során elhangzottak sem voltak rekonstruálhatók, azt mindenképpen meg kell jegyezni, hogy többszöri sikertelen írásbeli

idézés után rendőri intézkedés útján is elővezethető lett volna a panaszos, ezért a telefonon történt időpont egyeztetés egy büntetőeljárásban kétségkívül szem előtt tartotta a panaszos érdekeit.

A panaszos beadványában, nem állította, hogy vele szemben trágár, lekezelő, vagy más módon méltóságát sértő jelzőket alkalmaztak volna a rendőrök, hanem általánosságban jelentette ki, hogy a szembesítési jegyzőkönyv felvételét követően kialakult vitában a rendőrök „ordítottak”, illetve „indulatosan beszéltek vele.

A panaszosi előadás és a rendőri jelentések alapján nyilvánvalóan nem kizárható, hogy a – panaszos saját elmondása szerint is általa rendre figyelmen kívül hagyott – rendőri felszólításokat és figyelmeztetéseket indulatosan közölték a panaszossal, azonban a **rendőri jelentések és a panaszosi álláspont közötti ellentmondás a Testület rendelkezésére álló bizonyítási eszközökkel nem volt feloldható, így nem volt megállapítható a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme.**

2) A panaszos sérelmezte a rendőröknek a jegyzőkönyvezés során tanúsított magatartását, nevezetesen azt, hogy telefonját el akarták venni, illetve előállítással fenyegették, és személyi szabadságában korlátozták.

A rendőri jelentések alapján valóban felszólították a panaszost telefonjának kikapcsolására, azonban ez végül is nem történt meg, ennek a panaszos ugyanis nem tett eleget. Megjegyzendő, hogy a panaszos az események során a központi ügyelettel is beszélt telefonon. A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben sem testi kényszerítést, sem más kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, előállítására nem került sor. Tény ugyanakkor, hogy a r. főtörzsőrmester felhívta a panaszos figyelmét a rendőri utasítás figyelmen kívül hagyásának esetleges jogkövetkezményére.

A Testület a fentiekben már kifejtett hatáskörvizsgálat alapján nem jogosult az egyes büntetőeljárás cselekmények érdemi vizsgálatára, így hatásköre nem terjed ki annak megítélésére, hogy egy szembesítés mennyi ideig tart, az ott készült okiratok milyen módon kerülnek véglegesítésre és ismertetésre, úgyszintén arra sem, hogy milyen szempontok alapján dönt a hatóság egy büntetőeljárás cselekmény során az eljárásban résztvevőknél lévő technikai eszközök használatának megtiltásáról.

A panaszos szerint őt „bezárták” a rendőrök és végül csak 11 óra 20 perckor engedték el. A Testület azon kérdésére, hogy ez a „bezárás” pontosan mettől meddig tartott és hogyan, milyen módon valósult meg, a panaszos azt közölte, hogy a „kihallgató helyiségből és a hozzátartozó folyosó részéből nem engedték ki”.

Ezzel szemben a r. alezredes jelentése szerint a panaszos az I. emeleti folyosórészen telefonált, mire a r. alezredes ismételt felszólította, hogy fejezze be a telefonálást, aminek a panaszos nem tett eleget. Ezért a r. alezredes utasította az ügy előadóját, hogy a panaszos által aláírt jegyzőkönyvből adjon át neki egy példányt, majd felszólította a panaszost, hogy távozzon az épületből.

A rendőri jelentések és a panaszosi állítás ugyanakkor egyezőséget mutat abban, hogy a panaszossal szemben az Rtv. szerinti kényszerítő eszközt nem alkalmazták és személyi

szabadságát az Rtv. szerint nem korlátozták. Nem számol be továbbá semmilyen fizikai érintésről, vagy kontaktusról sem a panaszos sem a rendőrség.

Fentiek alapján, az eset összes körülményét alaposan mérlegelve a Testület – a rendőri álláspontot elfogadva – azt állapította meg, hogy a rendőrök által tanúsított magatartás nem sértette a panaszos tisztességét eljáráshoz és személyi szabadsághoz fűződő jogát.

V.

A Testület az ügy mérlegelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a panaszossal szembeni fellépés során a rendőri magatartás miatt nem sérült a panaszos tisztességét eljáráshoz és személyi szabadsághoz fűződő joga, míg a rendőrök által használt hangnem vonatkozásában a panaszos emberi méltóságához fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható. Minderre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. február 27.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag